

SZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve.
Egyes évre 16 h.
Nagyedévre 4 -
Helyben házhoz hordva.
Egyes évre 20 kor.
Nagyedévre 5 -
Váratlan postán szállítva.
Egyes évre 24 kor.
Nagyedévre 6 -
Egyes szám ára 6 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétfő és
ünnepek utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezsa-u. 8.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XII. évfolyam 270. szám.

Nagyvárad

Szombat, 1916 november 25.

A nemzet gyásza.

Kezünk a fegyveren, szemünk a határainkon túl kivért ellenségen, de szívünk a gyászé. A nemzetet most egy tölti el: hogy az elhunyt király végtisztessége alkalmával hozzá és a nemzethez méltóan nyilvánuljon meg a részvét.

Gyászmise a királyért.

Ma délelőtt 9 órakor lesz az ünnepélyes gyászmise elhunyt királyunk lelkiüdvéért, melyet gróf Széchényi Miklós v. b. t. t. megyéspüspök szolgált. A gyászmisén megjelennek a polgári és a katonai hatóságok vezetői is. A gyászmisén négyes abszoluó lesz a pontifikáló megyéspüspök abszoluócióján kívül.

Megirtuk azt a szép tervet, hogy a gyászmisén Mozart rekviemjét akarják előadni.

Miután azonban a katonazeneekarnak közreműködése a gyászmisén a mély gyász miatt nem volt kieszközölhető, a székesegyházi énekkar ez alkalommal Goller, a kitűnő egyházzenei komponista C moll requiem-jét adja elő. A katedrálánál az abszoluókat chorálter éneklék. Utána Resch Mihály „Libera“-ját adják elő. Mise végén a magyar Hymnus. (Unisono.)

Nagyvárad város részvéte.

Nagyvárad város tanácsa mint állandó választmány tegnap délelőtt tartott ülésében foglalkozott azzal, hogy Nagyvárad város törvényhatósága elé, a ma, szombaton délután tartandó közgyűlésen minő javaslatokat terjeszessen a nagy nemzeti gyász alkalmából.

A rendkívüli közgyűlésnek nem lesz más tárgya, mint dr. Cziffra Kálmán főispán megnyitó gyászbeszéde és a tanács javaslatainak előterjesztése arra nézve, hogy mi módon fejezze ki Nagyvárad város részvétét a legalkotmányosabb király halála felett.

Az állandó választmány ülésén dr.

Cziffra Kálmán főispán bemutatta a belügyminiszter leiratát, amelyben hivatalosan tudatja a király halálát.

Ezután a ma délután 3 órára összehívott rendkívüli közgyűlés lefolyása felett tanácskoztak.

A tanácsstagok hozzászólása után abban állapodtak meg, hogy mindjárt a megnyitással kapcsolatban dr. Cziffra Kálmán emlékbeszéd keretében méltatja a nagy király életét s azt a mérheteretlen gyászt és fájdalmat, amely halálával az egész nemzetet sújtotta.

Az emlékbeszéd végén indítványozza a főispán a következőket:

Mondja ki a közgyűlés, hogy az elhunyt nagy király emlékét jegyzőkönyvében megőrökíti és elhunytja fölött érzett gyászáról a trónralépett Károly királyhoz részvétáviratot küld;

a város díszes koszorút helyez az elhunyt király ravatalára, valamint részt vesz és lelkesen támogatja azt az országos mozgalmat, amely az elhunyt király emlékének méltó megőrökítését célozza;

elrendeli a közgyűlés, hogy a város az országos gyász jelétül hivatalos irataihoz fekete szegélyű borítékot és fekete pecsétet használjon;

felkéri a közgyűlés a háztulajdonosokat, hogy házaikról december 31-ig ne vonják be a gyászlobogót;

elrendeli a közgyűlés, hogy a temetés napján, november 30-án, csütörtökön az összes községi iskolákban szüneteljenek az előadások és az egyes csoportigazgatók a nemzetet ért nagy gyásztól beszédet mondjanak a tanuló ifjúságnak.

A közgyűlés elvárja a tanácstól, hogy annak idején helyi vonatkozásban előterjesztést tesz az elhunyt király emlékének megőrökítésére.

A temetésen a város képviselteti magát és felkéri a polgármestert, hogy ez irányban intézkedjék.

Mint már írtuk, Bécsben a temetésen valószínűleg dr. Cziffra Kálmán főispán és Rimler Károly polgármester képviselik a várost s ők helyezik a város koszoruját a ravatalra.

Biharvármegye részvéte.

Biharvármegye törvényhatóságához még mindig nem érkezett semmiféle intézkedés a belügyminisztertől a gyászra vonatkozólag. Kétségtelen azonban, hogy a kormány általános körrendeletben fog minden irányban intézkedni úgy az elhunyt uralkodó feletti gyász, mint az új király trónralépése tárgyában. Ez az intézkedés pár napon belül meg fog érkezni és nagyon valószínű, hogy annak alapján rendkívüli közgyűlés összehívása válik majd szükségessé.

Miskolczi Ferenc dr. főispán tegnap már tudatta Fráter Barnabás alispánnal, hogy a vármegye törvényhatóságát rendkívüli közgyűlésre hívta egybe. A rendkívüli közgyűlés december hó 2-án lesz megtartva és pedig délelőtt 10 órakor. Egyedüli tárgya lesz a közgyűlésnek az elhunyt király emlékének a megőrökítése. A közgyűlésen Miskolczi Ferenc dr. főispán beszédet fog tartani. A rendkívüli közgyűlés meghívóját ma küldik szét a bizottsági tagoknak. A vármegye törvényhatóságát két megyebizottsági tag fogja képviselni a temetésen.

Gyászünnepek az iskolákban.

A vallás és közoktatásügyi miniszter rendelkezést intézett úgy a városokhoz, mint az összes iskolák főhatóságaihoz, amelyben elrendeli, hogy a temetés napján az összes iskolákban szünetet tartsanak. A tanuló ifjúság felekezetiük tempórában résztvegyenek a gyászisteni tiszteletben. Minden iskolában gyászünnepeket rendezzenek, amelyen az elhunyt nagy király egyéniségét és alközüjára irányított életét méltassák.

A Biharvármegyei Nőegylet kegyelete.

A Biharvármegyei és Nagyvárad Nőegylet Istenben boldogult királyunk elhalálása alkalmából tegnap a Lujza Otthonban rendkívüli választmányi ülést tartott; melyen özv. Des Echerolles Kruspér Sándorné elnöklété alatt résztvettek: özv. dr. Bulyovszky Józsefné alelnöknő, Balogh Kálmánné, özv. Géher Antalné, dr. Lábán Lajosné, Lausch Károlyné, Mezey Vilma, Niedermann Antalné, Papp Imréné, Poszpiss Gézánné, özv. dr. Szolcsányi Hugóné választmányi tagok és Böszörményi Géza jegyző.

Ozv. Des Echerolles Kruspér Sándorné mély fájdalommal emlékezett meg arról, hogy két héttel ezelőtt megtartott választmányi gyűlésen örömmel jelentette, hogy királyunk öfelsége szeretetteljes gondoskodása folytán egylettünk Erzsébet leányárva háza 14500 korona adományban részesült és most ezen jóságos uralkodónk, Magyar-

ország atyja Bécsben ravatalon fekszik. Inditványozta, hogy a választmány az elhunyt nagy király iránti kegyelme és hála jeléül vegyen részt testületileg szombaton a székesegyházban tartandó gyászmisén, imádkozni a boldogult lelkiüdvéért. Mely inditványt a választmány helyeslőleg tudomásul vette.

garancia folytán jól tudja mindenki, hogy minden összehasonlításnak felette áll. Ha pusztán csak a rideg üzleti előnyöket nézzük is, ezek olyan tulnyomó sullyal esnek a hadikölcsön javára, hogy napnál világosabb; aki elmulasztja azt a hazafias kötelességének teljesítését, hogy jegyezzen a hadikölcsönre, az elsősorban a saját érdeke ellen vétkezik megbocsáthatatlanul.

Az ötödik hadikölcsön.

Polgártársak!

Nemzeti létünkért folyó harcunk újabb áldozatkészséget követel!

A háborúval járó további rendkívüli költségek fedezésére az ötödik hadikölcsön kibocsátását a kir. kormány elrendelte.

A mai világtörténelmi napokban Hadikölcsönt jegyezni, minden igaz magyar embernek becsületbeli kötelessége!

Hős véreink, a magyar katonák szuronyaik hegyével írják a világtörténelem legfényesebb lapjait!

A román síkon, a Doberdón, Galiciában és a lengyel rónákon magyar lelkesedés, magyar bátorság küzd a tuleróvel.

Sok elfolyt magyarvérből sarjadzik ki a dicsőséges, biztató, békés jövő!

A magyar hazaszeretet, a családi tűzhely nyugalalmát féltő aggodalom Sámsoni erőt ad a hősök karjainak!

Kint a lövészárkokban mindannyian nagyok, hősök, igazak és teljesítik kötelességeiket!

A hősök erő kifejtéséhez méltónak kell lenni mindannyiunk áldozatkészségének és a szükséges anyagiakkal rendelkező polgárnak, az ott kint harcoló Hősök, a magyar hazának minden tagja, családunk és önmagunk nyugalalmának békéje és megélhetésének biztosítása teszi becsületbeli kötelességévé, hogy ha kell, utolsó fillérét oda adja a Magyar Állam szükségleteinek fedezésére!

Az államháztartás zavartalan biztosítása érdekében most már ötödször fordul a polgárság minden egyes tagjához a kir. kormány akkor, mikor az 5. ik hadikölcsön kötvény kibocsátása iránt intézkedett. Négyesen állta ki már ezt a próbát is a mi polgárságunk, most ötödször még fényesebb jelét kell adnunk annak, hogy anyagi erőnk teljében is vagyunk és méltók fronton harcoló véreink hősiességéhez!

Eppen ezért a legnagyobb bizalommal fordulunk Nagyvárad város polgárságához, amely eddig is mindig és mindenütt méltóan vette ki részét a szellemi, anyagi és véráldozatokból, a becsületese, a tisztességes erő kifejtésekből!

Reméljük, hogy az ötödik hadikölcsönkötvény jegyzések eredménye sokkal fényesebb lesz az eddigiekénél és mindenki kötelességerzettől áthatva, nem mulasztja

el ennek a hazafias és mindamellert előnyös tőkebefektetésnek eszközölését!

Polgártársak!

Tartsa mindenki becsületbeli kötelességének, hogy hadikölcsönt jegyezzen!

Ezt elvárják tőlünk a fronton harcolók!

Megköveteli állami létünk biztonsága!

Igy kívánja ezt városunk becsülete!

Nagyvárad, 1916 november 23.

Juricskay Barna,
pénz- és adóügyi
tanácsos.

Rimler Károly,
polgármester.

Mit jövedelmez a hadikölcsön?

Most, hogy az ötödik hadikölcsönre az aláírás megnyit és hogy minél fényesebb eredményt érhesen el, nem hangszólhatunk elégé, hogy a szolid tőkebefektetésnek nincs egyetlen más módja sem, mely a gyümölcsösztetés szempontjából még csak közelébe is férközhetne a hadikölcsönnek. Áll ez a kibocsátás mindkét fajtájára: a 6 százalékos hadikölcsönkötvényekre épügy, mint az 5.5 százalékos törlesztéses kölcsönökre.

A 6 százalékos járadékkötvény tudvalévő, nem 6 százalékos jövedelmez, hanem a biztositott különféle előnyök és kedvezmények folytán körülbelül 6 és egynegyed százalékos. Ez a nagy előnye a papírnak még azzal is tetéződik, hogy biztositották számára azt a kedvezményt is, mely abban áll, hogy 96.60 százalékos állandósított ár folyamán a hadinyerességadó fizetésére fordítható. Ez a kedvezmény egymagában is azt a legteljesebb biztositókat nyújtja, hogy a járadékkötvény árfolyama a jövőben is csak kedvezően alakulhat.

Hasonlóképpen kivételes jövedelmezőségű az 5.5 százalékos állami törlesztéses kötvények jegyzése is. Ezeket a kötvényeket az állam 25 év alatt és pedig sorozatos sorozással váltja be, egyenként 5 százalék prémiummal, tehát értékének 105 százalékaival. E kedvezmények előrelátható következménye a többivel egyetemben az lesz ezuttal is, hogy igen nagy vonzerőt fog gyakorolni a közönségre, mely így az 5.5 százalékos törlesztéses kötvényekkel befektetésének átlag 6.34 százalékos jövedelmezőségét biztosítja.

Ezuttal nem hangsúlyozzuk sem a hazafias szempontokat, melyek erkölcsi kötelességünké, a nemzeti becsület kérdésévé teszik, hogy a hadikölcsön ügyének legméltóbb felkarolásával tegyük lehetővé önvédelmi harcunk győzelmes befejezését; sem a hadikölcsön feltétlen bonitását, melyről az állami

Felhívás a kereskedelmi és ipari érdekeltséghez.

A háborúval járó további rendkívüli költségek fedezésére, mint Németországban, nálunk is ötödik hadikölcsön kibocsátása vált szükségessé. A kölcsönre történő nyilvános aláírás megkezdését a kormány e hó 21-én immár közreadott felhívásával közölte. A még mindig dúló, de hinni szeretjük, végső stádiumába jutott háború szükségletei jobban, mint bármikor föltétlen fedezést igényelnek, ha csak kockáztatni nem akarjuk a tagadhatatlanul jelentős eseményeket, melyeket a hősiessé küzdő hadseregek áldozatkészsége mellett a polgárok nemkevésbé hősi frontmögötti tevékenysége és áldozatkészségének köszönhetünk.

Ez alkalomból ismét kereskedőink és iparosainkhoz fordulunk, hazafiaságukra és hősiességükre appellálunk, hogy elfeledve a háború folyamán netalán elszenvedett méltánytalanságokat, csak a szent célt tartva szemelőtt, tegyék meg kötelességüket az ötödik hadikölcsön kibocsátásával szemben is.

Meg vagyunk győződve, hogy nem hiába tesszük ezt. Hiszen a diadalmas béke a nemzet létének záloga. És ki értené meg jobban, mint a kereskedő és iparos, aki mindig a nemzet javára fejtette ki tevékenységét, hogy a végső küzdelem napjaiban az erőfeszítés nagy kötelessége, egyben bölcs és okos cselekedet a jövőbe boldogulás biztosítására.

Ki tudja jobban mérlegelni, mint a dolgozó társadalom, hogy a háború szerencsétlen kimenetele annyi fáradalom és akadályok között végzett gigászi, munkájának minden eredményét megsemmisítsen.

A hadikölcsön aláírásával hozandó áldozat tehát nemcsak hazafias cselekedet, hanem okos és számító előrelátás, mely a serpenyőbe dobja a kétéssé válható értékeket, hogy ezáltal biztositva a tulsúlyt, lehetővé tegye az értékek realitását. És mert a hadikölcsön kötvények értékének feltétlen biztositását, csak győzelmesen bevégzett háborútól remélhetjük, nem is áldozatkészség, de okos és előrelátó számítás indíthat bennünket arra, hogy a győzelem nélkül való békében belső értéket veszített tőköinkkel elősegítsük a győzelmes háborút.

A győzelmes háború előfeltétele pedig az, hogy segítségére siessünk hős testvéreinknek, gyermekeink és fájdalom, immár apáinknak is a titáni küzdelem szenvedésének elviselésénél és ne engedjük, hogy szükséglet szenvedjenek, hiszen végeredményben bennünket védenek, a polgári munkának békés lehetőségéért küzdenek vérre el.

Az a kötelesség, melyet a kötvények aláírásával mi magunkra veszünk, eltörpül az 6 nagy áldozatunkkal szemben és a kivívott győzelmes béke gyümölcseit és javarészből mi fogjuk élvezni.

Szőnyeg, Függyöny, Linoleum,

Vásznak, Fehérneműek, Harisnyák, Ruhakelmék, Bársonyok, selymek, barchetek, uri és női divatcikkek, kézimunkák mindennemű hozzávalók.

Nagy választék, olcsó szabott árak

CZILLÉR IMRE

nagyáruházában

Megvagyunk tehát győződve, hogy a kormány hívó szavát első sorban ez alkalommal is a kereskedők és iparosok fogják követni, reméljük és elvárjuk, hogy ezek között is a sor élén azok fognak állani, akiknek a háboru nem csak szenvedést, de hasznot is hozott.

Hiszem a kötvények aláírása örömgáért is előnyös üzlet. A kölcsön feltételei ugyanis az eddigiekkel is előnyösebbek, mert a 6 százalékos járadék kölcsönön kívül, 5 és fél százalékos törlesztéses kölcsön is bocsátotta aláírásra. Ezek a kötvények, az 1922-ik évtől kezdve 20, megközelítőleg egyenlő évi részletek sorolás útján fognak törleszteni és a kiadott kötvények minden 100 korona névérték után 105 koronával váltanak be, a kötvénytulajdonos tehát 5 korona nyereséget is részesül, mely körülmény, a kibocsátási árfolyam állandóságát biztosítja és így árfolyam veszteséget az aláírókat a legnagyobb valószínűség szerint a kiadás előtt időnkben történő kényszer eladások esetén sem érheti.

Ehhez járul még, hogy az eddigi kölcsönnél biztosított kedvezmények is, a jegyzésben résztvevőknek ezen kölcsönnél is nyújtandak, sőt az 1917. évi december hó

31-ig adott kedvezmények 1921. évi június haváig terjesztettek ki.

Ily előnyös feltételek fenforgása és a mai pénzhiány mellett bizonyosan tudjuk, hogy az ország valamennyi polgára között kamarsai kerületünk ipari és kereskedelmi érdekeltisége is sietni fog.

Ezen meggyőződésünk mellett is azonban indítatva érezzük magunkat, az érdekltség minden egyes tagjához — hogy ugy saját jegyzése, mint ismerősei és barátai körében kifejtendő propaganda útján a kölcsön eredményét minél nagyobbra törekedjék növelni, hogy továbbra is megszilárduljon a külföldnek gazdasági érdekltségben a hadikölcsönjegyzések során egyre izmosodott bizalma, amidőn tapasztalni kénytelen, hogy immár 3. éve pusztító véres háboru sem tudta megingatni annak biztos alapját.

Sietünk a küzdők erősítésére, hogy mielőbb küzdjék ki a várva várt, fejlődő sünket és nemzeti boldogulásunkat biztosító tartós békét!

Nagyvárad, 1916. november hó 22.

A nagyvárad-i kereskedelmi és iparkamara:
Dr Moskovits József, Dr Sarkadi Lajos,
elnök. titkár.

Az ellenzék tanácskozása.

Budapest, nov. 24. (Saját tudósítónktól.) Andrassy Gyula gróf tegnap tiszadobi birtokáról visszaérkezett a fővárosba. Ma délelőt érintkezésbe lépett Apponyival, Zichy Aladárral, az utóbbiak délután megjelentek Andrassyval, akivel az ellenzék megatartásáról tanácskoztak.

A német császár és császárné gyászja.

A Wolff ügynökség jelenti: A hadsereg rendeleti lapja a császár hadsereg parancát közli Ferenc József király halála alkalmából. A parancs többek közt a következőket mondja:

— Őszinte gyászszal, a legfájdalmasabb megindultságban állók ennek a nemeslelkű uralkodónak és hűséges szövetségesnek ravatalánál. Együtt érzek velünk oly szoros barátságban élő népeivel, mely a német csapatokkal együtt a világháborunak sok harctéren csatázik, hűséges bajtársaiként vérzik és győz. Istenben boldogult kedves atyái barátom, tanácsadóm volt. Magasztos fejedelmi alakja ragyogóan fog állani minden időknek történetében.

Berlinből jelentik: Viktória Augusta német császárné a következő táviratot intézte Magyarországra királynéjához:

A megpróbáltatásnak ebben a nehéz órájában szükségem érzem, hogy elmondjam, milyen benső részvétet érzek felségeddel és Ausztria-Magyarország népeivel, felséges nagybátyjának halálán. Szíves barátság kötött össze velem az életben, hűséges tisztelettel fogom őrizni emléket. Felsőgedre azonban újabb nagy kötelességek várnak, amelyek teljesítése különösen ebben a komoly háborus időben nagyon próbára fogja tenni Felsőged erejét. A Mindenható adjon erőt és bőséges áldást ehhez.

Zita királyné a következőképpen válaszolt:

— Milyen meghatva a részvétnek azon rendkívül meleg, szíves szavaiért, amelyeket Felsőged kegyes volt mélyen szerettett nagybátyámnak elhunyt alkalmából hozzám intézni, kérem felséget fogadja szívem mélyéből jövő köszönetemet a megpróbáltatásnak ebben a nehéz órájában. Kérem Felsőgedet, hogy azt a barátságot melyből boldogult nagybátyámnak oly nagy mértékben juttatott átruházza reám és esaládomra. Isten legyen velünk továbbra is a megpróbáltatásnak ezekben a nehéz napjaiban

* Gyönyörű rózsás aro a nő legszébb díszje. Az első ránc a szép asszony első igazi bánata. Adjunk tehát neki módot, hogy eltüntethesse. Elég ha a megbeesülhetetlen Y-PO krém és szappant használja melytől a bőr visszanyeri ruganyosságát eltünteti a ráncokat, szeplőket, mitesereket, májfoltokat, pattanásokat és bőr vörösséget. Ár 3.— K. Kapható: Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-utí 7/B. Rimanóczy-palota.

A király végrendelete.

Budapest, nov. 24. (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik: Ferenc József végrendelete 1914-ből származik, több függeléke van, igen terjedelmes irat. A végrendelet csak a magánvagyonáról, amely készpénzből, értékpapirokból, ingatlanokból és nagyértékű mügyüjteményekből, áll rendelkezik. A király végrendeletében legbőségebben Mária Valéria főhercegnőről, Gizella és Windischgrätz Erzsébet hercegnőkről gondoskodik, gazdag adományt juttat vejeinek Ferenc Szalvátor és Lipót bajor hercegeknek. Régi hűséges alkalmazottai szintén nagyobb hagyományban részesülnek. Legtöbbet Ketterl Jenő komornyik kapja. A király környezetében szolgálatot teljesítő személyiségek értékes emléktárgyakat kapnak.

Vilmos császár beteg.

Budapest, november 24. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: Még nem bizonyos, hogy Vilmos császár részt fog venni a király temetésén, miután néhány napja anginában megbetegedett.

Kik vesznek részt a temetésen?

Budapest, nov. 24. (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik: József, Miksa, Albrecht főhercegek ideérkeztek. Drezdából jelentik: a Szász király, János György herceggel Bécsbe utazott a király temetésére.

A királyt ravatalra tették.

Budapest, nov. 24 (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik: A schönbrunni kastélyban ma éjjel Marschall osztrák tanár halotti maszkot készített, előzőleg a kastély alkalmazottai megtekintették az uralkodó ravatalát. Szerdán Matsch tanár, osztrák festőművész vázlatot készített a halottas ágyon fekvő királyról. Ma éjjel Kolisko osztrák tanár Keral dr jelenlétében bebizsamoszta a holttestet. Az elhunyt uralkodó: ezután tábornagyfi díszegyenruhába öltöztették, fekete bársony koporsóba helyezték a koporsót ravatalra tették. Hétfőn a bársony koporsót érekkoporsóba teszik, mire az uralkodócsalád jelenlétében beszentelik a koporsót. Ezután a schönbrunni kastély nagy, szabad lépcsőjén a kastély udvarára viszik. A temetési menet Ő felsége volt lakosztályainak ablakai előtt haladva, az előparkon vonul át.

Budapest részvéte.

Hódoló felirat Károly királyhoz.

Budapest, november 24. (Saját tudósítónktól.) Budapest törvényhatósága ma délután rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen Bárczy István polgármester mondott gyászbeszédet. A beszédet állva hallgatták végig. Indítványára a törvényhatóság kimondotta, hogy az elhunyt király halálán érzett mélységes fájdalmát jegyzőkönyvben megörökíti, részvétének Károly királyhoz intézendő hódoló feliratban adnak kifejezést, amely feliratot küldöttség adja át a királynak. A temetésen küldöttségileg képviseltetik magukat, a temetés napján a főváros összes iskoláiban az előadásokat szüneteltetik, helyette grászünnepeleket tartanak.

Megkezdődött a nagy téli kötöttáru vásár a „Hófehérke” harisnya áruházban Nagyvárad.
SZENT LÁSZLÓ-TÉR, SAS-PALOTA, DROGERIA MELLETT.

Nagy ocassió
14 napig!

Női harisnya, pam ut, gyapju, etna és muselin párja K 170, 196, 280, 350, 450, 6—, 7—.
Férfi harisnya, pam ut, gyapju és céna párja . . K -96, 130, 170, 250, 3—, 4—, 5—.
Gyermek pateri harisnya, fekete és barna párja . K -90, 110, 130, 150, 170, 190, 210.
Női, férfi és gyermek kezyü kötött és trico párja K 1—, 150, 180, 2—, 3—, 4—, 5—.

Szigoruan szolid
szabott árak!

:: Gazdag választék, rendkívül előnyárak tricóáruk, sweatterek női, férfi kötött kabátokban és mindennemű kötött árukban ::

Orsova és Szörénytornya (Turn-Severin) a miénk.

Budapest, november 24. (Saját tudósítónktól.) A német hivatalos jelentés közli: Orsovát és Szörénytornyt (Turn-Severint) elfoglaltuk.

Orsova birtokáért hosszabb harcok folytak; ennek a szép magyar határvárosnak az elfoglalása már napokkal ezelőtt legnagyobb részben megtörtént, míg most nemcsak teljessé vált, hanem csapataink nyugatról is benyomultak Romániába, az egykori magarszörényi bánóság területére. Ennek az egykori (és most remélhetőleg megújuló) ma-

gyar uralomnak emlékét őrző Szörénytornya város neve is, amelyet az oláhok Turn-Severinre oláhsítottak.

Most ismét Szörénytornya lehet belőle a Karassó-Szörény megyén túl ismét magyar katonák szavától lesz hangos és egyre növekszik területben a feltámadó szörényi bánóság területe.

Az oláhok sirokat raboltak ki. Uriasszonyokkal separtették az utcákat.

Fogaras, nov. 24.

Az oláh invázió idejéből való szentségtelen cselekedetről adtak hírt a Brassói Lapoknak. A Fogarast megszálló oláh hordák vandál kezekkel dúlták fel és fosztották ki az itteni temetőket, sőt attól sem riadtak vissza, hogy a kripták lakóinak porladó hulláit megfosszák sirjaikban.

A fogarasi kath. templom alatti ősi sírboltokat teljesen feldúlták és kifosztották. Ez a templom a Ferencendi zárdában van, amelynek sírboltjaiban kizárólag papok nyugosznak. A templomrablók bizonyára ékszereket és pénzt kerestek, hogy minő eredménnyel, azt egyelőre nem lehet tudni.

A szász templom orgonájának sípjait megütve vitték. Az orgonát magát használhatatlanná tették.

A református templomot gyalázatosan összepiszkolták.

A legtöbb kárt azonban a zsinagógában okozták. Itt nyilatkozott meg a legleplezetlenebbül a kegyetlenségük. Körülbelül 30—40 sírkövet darabokra törtek, a többiek ledöntötték és tüzet raktak rajtuk. A kriptákat feltörték, Fleissig József elhunyt szesznyakereskedő holttestét kiemelték a koporsóból, azután groteszk helyzetben fektették vissza. Schul Dávid elhunyt nagykereskedő családi sírboltjában három koporsót törtek fel és így tovább.

Az oláhok minden emberies érzését meghazudtoló jellemére vall továbbá, hogy egy K. nevű kapitány özvegyével, akinek két fia magyar huszártiszt és egy magyar őrnagy özvegyével az utcákat separtették Fogarason.

Krajován keresztül az Oltig jutottunk. Popolák repülőhadnagy bravurja.

Keleti harctér. Budapest, nov. 24. (Hivatalos.) József főherceg vezérezredes hadsereg harcvonala. Orsovától keletre magyar-osztrák és német csapatok az ellenséget visszavetették. Turn-Severin is birtokunkban van. Krajován keresztül vonuló haderőink élükkel elérték az Olt folyót. Rimnik—Valcea területén az ellenség épügy, mint eddig, igen szívósan ellenáll.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregharcvonala. Popolák repülőhadnagyunk, akit Bródytól északra végzett felderítő útján három orosz harci repülő megtámadott, támadóit megfutamatotta s kényszerítette őket, hogy saját vonaluk mögött zuhanó repüléssel leszálljanak.

Csönd az olasz fronton.

Olasz harctér. Budapest, nov. 24. (Hivatalos.) Miután az utóbbi hetek igen kedvezőtlen időjárási viszonyai megjavultak, a tüzérségi harcok több szakaszon, különösen a Karszt fensíkon újból megkezdődött, anélkül azonban, hogy eddig nagyobb hevességre emelkedett volna.

Délkeleti harctér. Budapest, november 24 (Hivatalos.) A cs. és kir. csapatok körletében a helyzet változatlan.

Hófer.

EMIR arcmosó

a legtökéletesebb készítmény izzadó, fényes, zsiros, atkás
(mitesseres) arcra! Értéktelen utánzatoktól óvakodjunk!

Naponta többször, ha arcunkat „EMIR”-rel badörzsöljük, az arc rögtön csodás szép lesz, mintha valami mesés, lehetetlen finomsága harmattal lenne bevonva. Egy üveg ára: 1 korona 50 fillér.

Kapható: **Németh Pál** gyógyszerész **Arany Kereszt** gyógyszerésztárában Szent László-tér. Városháza mellett. Csanda Endre „Rákóczi” gyógytárában, Csillag gyógyszerész Szaosvay-utca, a Vadász drogériában és Farkas István Apolló drogériájában.

Tüzérségi harcok Nyugaton.

Berlin, november 24 A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér.

Albrecht württembergi herceg hadserege. Az Ypern és Vytschaete hajlásban a tüzérségi tevékenység időkint feléledt.

Rupprecht bajor trónörökös vezértábornagy hadserege. Az Ancrétól északra délután erős tüzelés kezdődött, amely a déli partra is áttért.

Az angolok több támadást indítottak, amelyek sehol sem érték el állásainkat. Nagy veszteségük mellett legnagyobb részt már zárótűzünkben omlottak össze.

A Saint Omerre Vaast erdőben és a Sommetól délre Chaulus vidékéig a látásra kedvező időben tevékeny tüzérségi harcok voltak.

Orsovát és Szörénytornyt elfoglaltuk.

Keleti harctér.

Lipót bajor herceg vezértábornagy harcvonala. Nem volt nagyobb harci tevékenység.

József főherceg vezérezredes harcvonala. Az oláh sikágon Falkenhayn gyalogsági tábornok csapatai az Olt-hoz közelednek. Románia nyugati szögletében megtört az ellenség ellenállása. Orsovát és Turn-Severint elfoglaltuk.

Groszok a Dobrudzsában.

Balkáni harctér.

Mackensen vezértábornagy hadserege. A dobudzsai harc vonal jobb szárnyán bolgár csapatok előretöréssel állásaink előteréből visszavetettek orosz erőket. A hadsereg más pontjain a harci érintkezés áll fenn. A Duna mentén harcok.

Macedóniai front.

A Prespa tó és a Cserna között több helyen erős tüzérségi tűz. Az ellenségnek Monasztirtól északnyugatra és Rahovónál intézett részbeni előretörései megfúszultak. Ludendorff, első főszállás-mester.

A nikkel 20 filléreses elvesztik érvényüket. A nikkel 20 filléreses folyó évi december 31-ével a magánforgalomban elvesztik fizetőképességüket. Amidőn erre a közönség figyelmét felhívom, egyúttal figyelmeztetem, hogy ezeket az érmekeket az állampénztárakhoz (kir. adóhivatalokhoz) fizetések alkalmával szolgáltatassa be, illetve ezeknél vagy az osztrák-magyar bank intézeteinél vas 20 filléreses ellenében mielőbb váltsa be. Németh István kir. tanácsos, pénzügyigazgató.

Szemtanu a rózsahegy csodálatos gyógyulásokról.

Hat hónapi nehéz szolgálattal után tödös-csucsorultal, a melyet betegeitől kapott, érkezett haza özv. Paulik Gyuláné ápolónővér Nagyváradra. Férje a harcúterén esett el, különben a Fröhlich-üzlet vezetőjének, Szentmiklóssy Józsefnek testvére.

Rózsahegyten teljesített szolgálatot a m. kir. különleges gyógyintézetben, amelyről csodálatos tudósítások jelentek meg a lapokban. Hogy egy új eljárással a vakokat látókká, a bénákat épökké, a süketeket hallókká teszik, természetesen azokat, akik traumatikus bántalmak folytán veszítették el valamely érzékszervük használatát. Felkértük tehát Pauliknét, mondja el közvetlen tapasztalatait ez új gyógyító eljárásról.

Hat hónapig láttam és figyeltem az új eljárást, amelyet Gonda Miklós dr. talált fel és Szegvári K. dr. alkalmaz. Mikor oda-kerültem, Gonda dr. akkor dolgozott készülékén, amely magas feszültségű áramnak a békés részben való átvezetését lehetővé teszi a gyógyító erő.

Eleinte 2-3 betegen próbálta ki, az eredmény lassan jelentkezett, de ezután az első beteg, akit teljesen békültan, ágyban vittek fel, pár pillanatnyi villamosítás után lábra kelt.

Aki nem tud beszélni, vak, süket, reszket, 2-3 napon át 2-3 másodpercig villanyozzák a készülékkel s meggyógyul. Rózsahegyten 1500 beteg van, sok idegsokkos közt s ezek mind meggyógyultak, 100 százalék a gyógyulás. Mindenfelől jöttek oda katonák, az én osztályomon is volt állandóan 4-5, s bámulatos, hova fejlődött az orvosi tudomány, mikor ilyen gyorsan és

tökéletesen gyógyít. Bizonyos, hogy nagy fájdalmakkal jár az a pár pillanatnyi kezelés, némelyik ordít, mint egy állat, de aztán örül a gyógyulásnak. Az első próbát olyan kezdte Gonda dr., akiről azt hitték, hogy menthetetlen. Ez is meggyógyul, sőtál ma már. Naponta 6-6 beteget kezelnek így délután 1 től 4 ig. A beteget beültetik a készülékbe.

— Új be!

Aztán jön az áram, felkiált a beteg s kész. Még bent sőtátatják egy keveset. Megesett, hogy a beteg meglátta Szegvári drt, s azt hitte, utána jön s viszi a készülékbe.

— Még egyszer? kiáltott s usgyé, elszaladt az előbb még béna beteg s bebujt az ágyba.

A kórház katolikus papja nem győzi dicsegni a doktorokat. Frigyes főherceg felesége is meglátogatta az intézetet a elismerésével tüntette ki a két doktort. Magam is saját szememmel győződtem meg róla, hogy csodálatosan gyógyulnak a betegek, akik 8-10 nap múlva a pótkezehez mennek. A hadsereg szempontjából ez a gyógy mód áldásos és hasznos, a betegeknek pedig áldás. Persze, ismételnék, csak akkor lehetséges a gyógyulás, ha nem maga az illető érzékszerv pusztult el, hanem csak az idegek békultak.

— S most én kérdezek valamit: miért szüntették be hadisegélyemet, hogy elesett az uram 6 hónappal előbb?

Erre a kérdésre bizony nem tudunk válaszolni.

Gyümölcs értékesítő szövetkezet

A nagyvárad hegyközség elnöksége folyó hó 26 ára választmányi ülést hívott egybe, melynek tárgya a gyümölcs értékesítő szövetkezet megalakítása lesz.

A gyümölcs értékesítés ez idő szerint legjelentősebb részben a pálinkává való fel dolgozás, mert a pálinkafőzés engedélyét a kormány a jövő év első hónapjaiban fogja kiosztani azoknak, kik arra a most kibocsátott pénzügyminiszteri engedély alapján jogosultak.

Tudvalevő dolog, hogy a pénzügyminiszter ur a gyümölcspálinka főzés engedélyét első sorban a községeknek, második sorban a gazdák szövetkezetének adja és csak harmadik sorban fognak engedélyt kapni az ipari vállalkozók.

A gazdáknak nyújtott ezen kedvezmény nagy mértékben fogja elősegíteni a gyümölcs értékesítést, mert a szövetkezetben összeálló gazdáknak módjukban lesz pálinkának alkalmas összes gyümölcsüket, a szőlő, körkolyt és borsprót is a szövetkezet által a főbb termelő helyeken felállítandó párolónak a kormánytól megszabandó áron átadni, ahol azt kifőzik és onnan finomítás, illetve fel

dolgozás végett a felhasználható mellékterményekkel együtt a központi gyárba küldik.

A szövetkezés után tehát a gazda nemcsak biztosan és jól adhatja el a szövetkezetnek törkölyét, seprőjét és mindenféle pálinkának alkalmas gyümölcsöt, hanem ezenfelül részesedni fog a gyártásból eredő haszonból is.

A pénzügyminiszter a pálinkafőzési engedélyek elnyerésére vonatkozó kérvények beadásának idejét december 31 ig tűzte ki, miért is a szövetkezetet sürgősen kell megalakítani.

Tudva azt, hogy a pálinkafőző és finomító gyár felállítására csak abban az esetben működhet eredménnyel, ha az legalább is 1000-1200 kath. hold termésre számíthat — szükséges hogy a nagyvárad szövetkezetbe ne csak a helybéli, hanem a vidéki szőlős gazdák is belépjenek.

A hegyközség elnöksége a legnagyobb buzgalommal látott a szövetkezet megalakításához s ezért óhajtott, hogy eme munkájában a gazdák hasonló megértéssel és buzgalommal támogassák.

Sz. S.

Az olajító malmok csak vámért dolgozhatnak.

A magy. kir. miniszteriumnak 3552-916. számú rendelete az olajmagvaknak vámért való feldolgozása tárgyában következőket hozza az érdekeltek tudomására:

Mindazon vállalatok, melyek olajos magvak feldolgozásával foglalkoznak és az üzemi munkában feldolgozásra kerülő olajos mag szükségletüket nem közvetlenül a Magyar Olaj és Zsíripari Központ részvénytársaságtól kapják, bármiféle olajtartalmu magot csakis vámért dolgozhatnak fel és ily magvakat feldolgozásra csakis akkor fogadhatnak el, ha a feldolgozó fél egyidejűleg a lakása helyének községi előjárósága (polgármestere) által díjtalanul és illetékmentesen kiállítandó tanusítvánnyal bizonyítja, hogy az illető mennyiséget házi szükségletére jogosan használhatja fel természetből.

A saját házi szükségletre a fél háztartásában természetben ellátást élvező személyek után fejenként és havonként legfeljebb 6 kilogramm olajos mag vehető számításba és pedig csak az 1917. évi november hó 1. napjáig terjedő időre.

A feldolgozó vállalatok a vámot csakis pogácsában és készpénzben szedhetik, még pedig olajpogácsában legfeljebb a kipréselt olajos mag melléktermékeként nyert pogácsa egyharmadát és ezenfelül készpénzben pedig legfeljebb a feldolgozásra átvett olajos mag métermérszája után 10 koronát.

Aki a jelen rendelet valamely rendelkezését megszegi, vagy megszegésénél bármely módon közreműködik, az, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el s hat hónapig terjedhető elzárással és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Nagyvárad, 1916 november 23.

Rendőség.

Csak a cukorközpont hozhat be cukrot.

A magyar kir. Miniszterium 3665-1916. számú rendelete értelmében a vámkülföldi eredetű cukor behozatalának és forgalmának szabályozásáról a rendőrkapitányi hivatal következőket hozza az érdekeltek tudomására:

1. § Vámkülföldről a magyar szent korona országainak területére a jelen rendelet életbelépése után nyers és mindennemű fajtájú finomított (fogasztási) cukor bármily csíra csak a magyar szent korona országainak cukorközpontja útján hozható be.

2. §. Azt az árat, amelyen a vámkülföldről az 1. §. alapján behozott cukor bel-földön forgalomba hozható, a pénzügy és a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértően állapítja meg.

3. §. Vámkülföldről az 1. §-ban foglalt rendelkezése ellenére nem Cukor Központ útján behozott mindenféle cukor közszükségleti célra igénybe vettnek jelentetnek ki s megállapított áron fognak a tárolás helyén átvétetni.

Ki jelen rendelet rendelkezéseit megszegi, kihágást követ el és 6 hónapig terjedhető elzárással és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

MAYER ÖDÖN és Tsa.

villamos- és gázerőre berendezett ékszer ipartelepe

Nagyvárad, Színház-utca 4. szám alatt.

Elfogad egyházi felszerelések tűz és galván aranyozását és ezüstözését. Készít drágaköves ékszereket, elfogad átalakításokat és javításokat.

!! Aranyat legmagasabb napi áron veszünk !!

Mackensen több ponton átkelt a Dunán.

Budapest, november 24. (Saját tudósítónktól. Wolff jelentés: 24-én este hivatalosan jelentik. A Semme vidékén semmi jelentés. Oláhországban elértük az Olt folyót. Mackensen hadcsoport haderői több ponton átkeltek a Dunán.

Az oláh király segítségért kiált.

Budapest, november 24. (Saját tudósítónktól.) *Luganóból jelentik: A Secolo jelenti: Nagy feltűnést kelt Bukarestben és külföldön az Adeverulban megjelent cikk, mely szerint Georgesku tábornoknak az oláh király a következőket mondotta egy beszélgetés alkalmával:*

— Kis ország vagyunk, eszközeink korlátozottak és bármilyen nagy is vitézségünk, reánk és a közügyre veszélyes lenne, ha átengednénk magunkat ama bahiedelemnek, hogy hónapokon át képesek leszünk az ellenség szörnyű nyomását feltartóztatni. A segítségnek meg kell érkeznie. Még nehéz hónapokat kell átélnünk.

Trepov az új orosz miniszterelnök.

Budapest, november 24. (Saját tudósítónktól.) Pétervárról jelentik hivatalosan: Trepov államtitkárt és közlekedésügyi minisztert miniszterelnökké kinevezték. Stürmer az eddigi miniszterelnök a császári

ház főkamara lett, de a birodalmi tanácsnak továbbra is tagja marad.

Cári rendelettel a dumát és a birodalmi tanácsot december másodikáig elnapolták.

A Katholikus Növédő Egyesület tagfelavató ünnepe.

Az áldásosan a mindinkább nagyobb arányokban működő Katholikus Növédő egyesületnek benső családi ünnepe lesz vasárnap: új patronesszek felavatása és az újvárosi leánykörbe tagfelvétel.

Ezen alkalommal nyeri a felavatást Eleméry Ferencné elnököd is, aki így ünnepélyesen is kifejezi lelkének azon páratlan vonását, amely őt a szegények gyámoltójává s a keresztény, karitatív tevékenység oly buzgó munkássává tette. Eleméry Ferencné elnököd tetteivel bizonyította be, hogy egy intelligenciája, mint szíve őt a szociális működés vezető tényezőjévé avatja.

A nővédelmi hivatal lelke, s nagyon eredményes működést fejtett ki az anya és csecsemővédelem szervezésében, a leánykörben pedig közvetlen módon tud a nép egyszerű gyermekeivel csevegni s a működő tagokat pedig lelkesítő példájával, tapintatos fellépésével és őszinte szeretetével kapcsolja össze. Bizonyára azok, akik értékelik működését és becsülik szeretetreméltó egyéniségét, ott lesznek, még ha áldozat árán is az ünnepen.

Felavatást nyer még Szikora Irma, aki odaadó szeretettel csüng a leány kör ügyén már évek óta s Kövér Ily, aki hivatásszerű lelkesedéssel tölti be a jegyzői és védői tisztjét, nagy szaktudással alakította és vezet az énekkart, tanít be szinderabokat, tar: előadásokat s mindenhová lelket, szeretetet: visz.

A szertartásokat Vucskies Gyula dr apátkanonok végzi, aki meleg érdeklődéssel

kiséri az egyesület működését s tollával is a szociális élet apostola. A program: vasárnap 7 órakor szent mise a Szt. László templomban közös áldozással, utána szent beszéd, majd a tagfelavató szertartás.

Pollitzerné drága levele.

Nagy Mihály dr nagyvárosi ügyvéd a következő levelet kapta Budapestről:

Tisztelt ügyvéd ur,

a fiam, Henrik 25 koronát adott kölcsön önnek s ön azt nem fizette meg, hiába kérte a fiam. Ha a pénzt fiamnak szonnal el nem küldi, meg fogja bántani, mert fel fogom jelenteni az ügyvédi kamaránál.

Intézkedni fogok, hogy az ügy az ujságokba kerüljön az óvásom, hogy egy skandálmiai képzettségű ember a barátság aláírása alatt megnyeri a hiszékenyek jóindulatát s kijátszsa.

Ha egy asztaloslegény viselkednék így, svindlernek neveznék.

Tisztelettel

Pollitzer Miksáné,
Taub Teréz.

Nagy Mihály dr elküldte a kívánt 25 koronát és zsarolás vétségének kísérlete s becsületsértés miatt feljelentette Pollitzernét. A tárgyalást sokáig nem lehetett megtartani, mert a vádlott operáción ment keresztül. Tegnap aztán megjelent a törvényszéknek Ember Géza tanácselnök vezetésével működő tanácsa előtt a vádlott.

Pollitzer Miksáné előadja, hogy több operáción ment keresztül, látása meggyengült, epileptikus rohamok vették elő; férje is a kórházba került, aggodalmi voltak, hogy megvakul. Ezen lelkiállapotban írta a

levelet, amelyért már bocsánatot is kért sértettől. Betegségét, gyógykezelését és kórházi ápolását öt vagy hat bizonyítvánnyal igazolta. Sértett ügyvédől kérte a panasz visszavonását, de csak a költségek megtérítése mellett volt erre hajlandó.

Lánczi József dr védő még néhány orvosi bizonyítványt csatol be.

Nagy Mihály dr ügyvéd a panaszt visszavonja, vádlott megbüntetését nem kívánja.

Szokolay Gyula dr ügyész a vádat fenntartja.

Lánczi József dr védő felmentést kér. A törvényszék 300 korona pénzbüntetésre ítélte Pollitzernét, de a büntetést felfüggesztette. Az ítélet jogerős.

HIREK

* **Uj pénz Károly király képével.** Budapestről jelentik: Károly király képével ellátott új pénzt vernek, a régiéket egyelőre forgalomban maradnak.

* **József főherceg az erdélyi front parancsnoka.** Az erdélyi front vezetésében változás állott be; a parancsnokságot József főherceg vette át, miután Károly főhercegből immár Károly király lett. József főherceget Nagyvárad közönsége kettős örömmel veszi tudomásul, minthogy a főherceg nemrég a VII. hadtestnek, amelynek kötelékébe mi is tartozunk, a parancsnoka volt.

* **Károly király magyar környezet.** Nagyváradon még élénken emlékeznek Pintér Mihály főhadnagyrá, a 37. gyalogezred vitéz katonájára, akit képességei és műveltsége az akkori trónörökös mellé szolgáltattak. A közlékeny, meleg szívű Pintér főhadnagy csakhamar megnyerte a trónörökös bizalmát s tőle hallotta először a magyarság katonai erénysinek megasztalását, amelyet a háború ba is igazolt. Azóta legszorosabb környezetében volt a főhadnagy, s most mikor uralkodó lett, volt bizalmasa kiváló hatáskört fog kapni. Pintér Mihály, aki a magyarság, a magyar katonai erények szeretetét oltotta be Magyarországra jövő uralkodójának lelkébe.

* **Elmarad a Dienzi-hangverseny.** A Vörös Kereszt Egylet vezetősége értesíti a n. é. közönséget, hogy a Dienzi-hangversenyt a gyász miatt elhalasztja bizonytalan időre. A megtartás napja annak idején a lapokban közölve lesz.

* **Királyunk ajándéka Bakacs Józsefnek.** Értékes és nagybecsű ajándékot kapott Bakacs József püspöki udvarmester a trónörökös udvarnagyi hivatalától. A trónörökös udvarnagya uralkodóknak, az akkori trónörökös megbízásából köszönő levél kíséretében értékes arany mellítőt küldött neki, melyet a gyémántokkal kirakott hercegi korona ékesít, alatta Ófelsége monogramja, a C betű rubinokkal ékesítve. Az értékes adomány Ófelsége váradi tartózkodásának emléke, amikor a püspöki székház vendége volt.

* **Gyászoló kirakatok.** Nagyváradon az üzletek kirakatain is meglátszik a nagy gyász. Mindenütt fekete fátyolok, sötét színek. Sebő Imre kirakatában fekete drapérián az elhunyt király arcképe s fölötté azüst kereszt. Flegmann Dávidnál feketeruhába öltözött modell sáratja az uralkodót, kinek mellszobra fölül hajol. A Kalapgyár, Rottermann Franciska, W. Nyizsnyánszky Margit kalaphirakatai izlésesen és szakmaszerűen jelképezik a gyászt. Novomeszky Imre kirakatában fekete alapon áll a király képe, fölötté kereszt. Mindezek izlésesen fejezik ki a kereskedők gyászát.

* **Dr. Molnár Imre városatyajelöltsége.** Már említettük, hogy dr. Molnár Imre nyug. jogtanár hajlandónak nyilatkozott, hogy tekintettel a polgárságnak személye iránt megnyilatkozott tiszteletére és ragaszkodására, hajlandó a jelölést elfogadni. A kiváló férfi jelölése és megválasztása e szerint tehát bizonyos, mert nem egyes párt, hanem a munkapárt és a függetlenségi párt együttes akciójából törített dr. Molnár Imre felkérése a jelöltség elfogadására. December 3-án tehát nem lesz a városatyaválasztásnál az olasz körületben dr. Molnár Imrénél ellenjelöltsége. Ez azonban nem azt jelenti, hogy tartózkodjunk a szavazástól, mert ugyanis meg lesz választva dr. Molnár Imre. Ez nem elég. Kötelességünk, hogy tömegesen részt vegyünk a szavazásban s ezáltal is mutassuk meg, mily őszintén nagyrabecsüljük dr. Molnár Imre évtizedekre terjedő hasznos munkásságát, amelyet oly ideálisan és önzetlenül teljesített a város érdekében és mindnyájunkéért.

* **A jogügyi bizottság ülése.** Nagyvárad város jogügyi bizottsága a napokban elhalasztott ülését kedden, november 28-án délután 4 órakor tagja meg. Ez alkalommal a rendőrfelügyeleti díjakról szóló szabályrendelet módosítása, a pezsgőber illetékről szóló szabályrendszer-tervezet és a városi baba állások szervezéséről készített szabályrendelet-tervezet kerülnek tárgyalásra.

* **A színház és a Bombicsek.** Napokkal ezelőtt felmerült annak a híre, hogy a Bombonniére nevű „mulató” újból megkezdte üzemét s programot is közölt belőle. E műsortervezetből a színház azt látta, hogy szindarabok és egyfelvonásosok előadását is tervezi a Bombicsek, amely a színház érdekeit sérti s 120 ember existenciáját érinti. Ezért Erdélyi Miklós színházigazgató beadványban kérte a főkapitányt, hogy a színház szerződésének szeressen érvényt s a műsorban csak attrakciókat és magánszámokat engedjen meg. E kérelemnek a főkapitány eleget tett s utasította Horváth Géza rendőrkapitányt, hogy a mulatót erről értesítse.

* **Tömeges lopások a vasutnál.** A vasutnál a tolvajások állandóan napirenden vannak, még pedig igen nagyszámúban, úgy hogy a vasuti detektív szervezet megalakítása halasztást nem tűrhet. Tegnap is nagyszámú pausz érkezett a rendőrség ügyosztályához a vasuti kocsik megdézsmálásáról. Újból loptak nyers dohányt, szivart, cigarettát megfelelő nagymennyiségben, diót, gépsziját, seprőt, cipőt stb. A rendőrség a nyomozást kiterjesztette ezen lopásokra is, azonban ngyobb eredmény csak akkor várható, ha egy egészen különre a célra szervezett detektív testület felállítására a nyomozásnak.

* **Tejrazzia.** Tegnap reggel 5 és 7 óra között a csillagvárosi vámnál Kolontáry János rendőrfogalmazó Szeberényi Pál városi vegyészrel tejrazziát tartott. Ezen az utvonalon nagymennyiségű tejet hoznak be a városba, több mint 3000 liter tejet vizsgáltak meg s általában véve kifogástalannak találták, csak kevés esetben állapította meg a vegyész a tejnek vízzel való hígítását.

* **Hogy állunk a gázzal?** Köszönjük, jól. Mint értesülünk, aggodalomra nincsen ok, a gázgyár még egy hónapra elegendő szénkészlettel rendelkezik s ha megfelelő számú vaggont ad rendelkezésére a Máv., akkor minden baj nélkül evickél át a téli szezonon. A gázfogyasztás némileg csökkent, mert egyes üzletek bezáródtak, viszont azonban a főzésre és melegítésre használt gázmennyiség növekedett s ez a világítógáznál beállított csökkenést kiegyenlíti, nem is szólva arról, hogy az előállítás költsége majdnem egyforma. A gázgyár igazgatója: Schwartz Izidor bizik abban, hogy a karbini szénbányával kötött szerződés alapján a gázgyárat minden szénhiánytól megóvhatja.

* **A bententes.** Bodó Nándorné azt kérdezte egyszer C. Nagy Sándornétól:

— Nem tudna valakit, aki kineveztetné férjemet a postához?

A kérdészt készséggel felelt:
— Dehogyan nem! Jó viszonyban vagyok én a póstaigazgatóval, viszek neki tojást, tyukot s megymást. Majd szólok neki, bententes vagyok nála.

Ezért a nyilatkozatért állott Ember Géza tanácsa előtt C. Nagy Sándorné, akit hivatalból üldözendő rágalmazás miatt egy hónapra ítélte a törvényszék.

* **Államsegélyesek figyelmében.** Az államsegélyben részesülőkkel közlöm, hogy november 16-tól december 15-ig esedékes segélyösszegeknek folyósítása folyó hó 27-én hétfőn, 23-án kedden, 29-én szerdán, 30-án csütörtökön, december 1-én pénteken, 2-án szombaton, 4-én hétfőn és 5-én kedden a tüdőoltaktanyában lévő hivatalos helyiségben fog eszközöltetni:

November 27-én hétfőn délelőtt segélyösszegeknek átvétele végett jelentkezőnek 1 től 700 ig, délután 701 től 1300 ig. Kedden délelőtt 1301 től 2000 ig, délután 2001 től 2800 ig. Szerdán délelőtt 2801 től 3500 ig, délután 3501 től 4200 ig. Csütörtökön délelőtt 4201 től 4900-ig, délután 4901 től 5500 ig. December 1-én pénteken délelőtt 5501 től 6100, délután 6101 től 6800 ig. Szombaton délelőtt 6801 től 7300-ig, délután 7301 től 7800 ig. December 4-én hétfőn délelőtt 7801 től 8300-ig, délután 8301 től 8801 ig. Kedden délelőtt 8801 től 9175-ig. sorzámmal ellátott egyének. Egyidejűleg mindenkét figyelmeztetek, hogy a fizetések akadálytalan teljesítése szempontjából 2 korona összeg váltópárt hozzon magával, s a fizetést teljesítő pénztárnál a fizetés alkalmával váltsa be, mivel váltópénz hiányában a fizetések fönakadást szenvednének. Nagyvárad, 1916 évi november 23. Juricskay Barna, tanácsos.

* **Halálozás.** Özvagy Letán Jánosné folyó hó 23-án elhunyt. Temetése folyó hó 25-én d. u. 2 órakor lesz Teleki-utca 62. sz. gyászaházról.

* **Házi fajnulak** eladók Vizvezető-utca 37. sz. alatt.

* **Megfagyott** szétlől kivörösödött arc, orr, kéz ápolására és fehéritésére gyors és biztos hatása a Harmattej crème és hozzávaló szappan. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B. Telefon 13—02.

* **Poleoskairto NOXIN** biztos szer. Ára 1 korona 80 fillér. Kapható kizárólag Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-ut 7/B.

* **Aszódi Mihály** kávé-, onkorka- és esemege nagyáruháza Kossuth-utca, Saspalota. Telefon: 635. sz. A következő áru kapható: 3 csillagos Konyak, Finom Tea rum, eredeti töltés, Finom Tea vegyíték, Fehér Cukor, Finom zamatu Konzervkávé, Szardínia, Hollandi Sajt, Szalámi, Feltört Mogyoró, Mazsola, Csokoládé, Tiszta Mész, Borovicska, Törköly, Szilvórium, Huskonzervek, Nestlé-Gyermektáplisz, Régi valódi Franck-kávé, Maláta kávé, Füge kávé, Málnaszörp, Lovoskocka, Finom Kakaó, Aszódi 8 félé zamatu Pörköltkávé, Mindentéle Sütőpor, Finom Likör, Kondenzált Tej, Zöldborsó és Bab, Diana-Sósorszesz. Fehér és Vörösborok, Áfonyabor, Puffet Rizskása Malaga, Datolya, Teakenyér és Kusler-Garbeaud bonbonokból nagy raktár! Összes Konzervhalak megérkeztek! Eladás nagyban és kicsinyben! Vigyázat! Aszódi cukorkában kávéban és esemegékben vezet!

SZERKESZTOI POSTA.

Figyelőnek. A lisztügyben kiadott rendeletben tényleg téves volt a százalék megjelölése, amint ezt már tegnapi számunkban közöltük. Ugyanis nem 38 százalékkal szállították le a főző és nullás lisztet, hanem 62 százalékkal s 38 százalékot szolgáltatnak ki. Ezt az információt a Közlelmezési Hivataltól kaptuk.

Főszerkesztő: **DR. KRÜGER ALADÁR** Felelős szerkesztő: **DR. PAPP KÁROLY**

Karácsonyi vásár

Heti árjegyzék:

Ebédő készlet aranyozással 6 személyre	30 K
Teás készlet aranyozással 6 személyre	8 K
Kávés készlet aranyozással 6 személyre	8 K
Fekete kávé készlet aranyozással 6 személyre	8 K
Mosdó készlet fayence	10 K
Gyümölcsös készlet majolika 6 személyre	6 K
Tésztás készlet majolika 6 személyre	4 K
Befőttes készlet Kristály üvegből 6 személyre	4 K
Torta készlet Kristály üvegből 6 személyre	4 K
Befőttes készlet nickel fogóval 6 személyre	6 K
Vizes készlet kristály üvegből 6 személyre	4 K
Boros készlet kristály üvegből 6 személyre	3 K
Likörös készlet kristály üvegből 6 személyre	3 K
China ezüst cukor tartó	4 K
China ezüst cukor kosár	4 K
China ezüst vaj tartó	4 K

Répkerepezés, ablak üvegezés
gyorsan, előnyös árban készül.

Eladás nagyban és kicsinyben.

KOMLÓS TESTVÉREK

Üveg, porcellán, nagykereskedés

Zöldfa-u. 13. Telefonszám 372.

IZSÁK LIDIA
elsőrendű fűzőszalon

Nagyvárad,
Nagy Sándor-u. 1.

Park-szálloda
v. Jótóban.

Fűzőket a legelső dívt szerint 2 óra alatt elkészítünk, kész fűzőkben egyenes tartók, melltartók és háskötőkben nagy választék. Fűzőket választás végett vidékre is küldünk, tisztításokat és javításokat pontosan elkészítünk. Szigligeti színház művésznőinek egyedüli szállítója.

Telefon: 11-53.

Harisnya, tricó, kezlyü.

Svetterek, kabátok, lélekmelegítők, gyermek kötött ruházatott, valamint az összes kötöttáru cikkek, legelőnyösebb árakban beszerezhetők, az általánosan elismert szolid és jó árukból hirneves

Hungária Harisnyaáruház
a Sas Passage főbejáratánál.

Kéretik cégünket összenemléveszteni

Az Erzsébetligeten lévő
4 új földszintes
házban két és három
szobás lakások kiadók,
(Püspöki residenciamellett.)

Értekezni lehet a 3. épület-
ben lakó házmesternél, vagy
Incze irodában Bémer-tér 3.

4 hold

szőlő nagyvárad határban
(ebből 3 hold lucernás, fél
hold konyhakerti, vetemény
föld) új lakóházzal, istálló
kocsiszin, kuttal haszon-
bérbeadó.

Feltételek megtudhatók: „Fekete
Sas és Zöldfa” részvénytársaság
irodájában, Sas Passage 24. sz.
lépcső, telefon 14-00.

Jó polgári házi koszt

kapható jutányos áron,
ugy kihordásra, mint
bentkosztosra. Teleky-
utca 62-ik szám alatt

Burik Józsefnél.

Kiadó lakás!

Jókai Mór-utca 17. sz. a. egy
önálló ház, amelyben 3 szoba
előszobával, fürdőszoba és mel-
lékhelyiségekkel és egy nagy
raktár van, azonnal kiadó, eset-
leg eladó. Értekezhetni: Mosko-
vits Adolf és Fiai R. T. nál.

Mezőgazdáknak saját gaz-
dasági szükségletükre szol-
gáló köles hántolását a Hadi
Termény-Részvénytársaság
feltételei szerint elvállaljuk.

Moskovits Adolf és Fiai
„Adria” R. T. Nagyváradon.

Beraktározás.

Beraktározási helyiségünkben egy kisebb,
mint nagyobb terjedelmű tárgyak szobabuto-
rok fülkéiben beraktározásra elfogadtatnak.
Termények beraktározására való száraz pin-
cék, továbbá boros-pincék, istállók és
kocsiszinek átlának rendelkezésre. A berak-
tározott tárgyakat tűz és betörés ellen biz-
tosítjuk.

Beraktározási ár hetenként és négyzet-
méterenként 1 korona.

Fekete Sas és Zöldfa Rész.-Társ.
beraktározási osztálya.

Iroda: Sas-passage, 24. sz. lépcső. Telefon 1400

Belépési felhívás

a Népszövetségi Hitelszövetkezet V-ik évtársulatába.

A Népszövetségi Hitelszövetkezet 1917 január 1-én
V-ik évtársulatát nyitja meg.

Az első évtársulat, — dacára a háboru okozta nehéz
megélhetési viszonyoknak, — igen szép eredménnyel
zárult.

Belépni szándékozók üzletrészeket jegyezhetnek már
most is a hivatalos órák alatt a szövetkezet helyiségében
(Szilágyi Dezső-u. 5. sz. a.) Egy üzletrész heti **20 fillér**
befizetésre kötelez, s ki-ki annyi üzletrészt jegyez, ameny-
nyit akar. Felvételi díj üzletrészenként 10 fillér. 3 év
mulva az évtársulat feloszlik; a tagok a befizetett össze-
get a reájuk eső nyereséggel megkapják.

A tagok a befizetett összeg ¹/₅ részéig a szövetke-
zettől olcsó kamatra kölcsönt is kaphatnak, mely 3 év
alatt fizethető le. Azonfelül betáblázásra, értékpapírra,
vagy váltóra, bármily összeg erejéig.

A tiszta haszon és nyereség teljes egészében a tagok
között osztatik fel, s kiki heti betétje arányában részesedik.

A szövetkezet elfogad betéteket is, s azokat legma-
gasabb kamatlábbal kamatoztatja. Tőkekamatadót a szö-
vetkezet fizeti.

Bizalommal kérjük a belépni szándékozókat, szives-
kedjenek szövetkezetünk helyiségében részjegyeket je-
gyezni.

Teljes tisztelettel

Népszövetségi Hitelszövetkezet.